

További fontos jogszabályi tudnivalók

A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény

20.§ (1) alapján: "Leltározni kell a hagyatékban lévő

- a) belföldön fekvő ingatlant,
- b) belföldi cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaságban, illetve szövetkezetben fennálló tagi (részvényesi) részesedést,
- c) lajstromozott vagyontárgyat, valamint

d) az ingó vagyont, ha értéke a törvényben megállapított öröklési illetékmentes értéket meghaladja.

(2) A hagyatékot leltározni kell, ha a jegyző vagy a közjegyző rendelkezésére álló adatok alapján valószínű, hogy a bejelentett hagyatéki tartozások meghaladják a hagyaték értékét.

(3) A hagyatékot leltározni kell az öröklésben érdekelt kérelmére is, továbbá ha más kötelező leltározás alá eső vagyontárgy nincs, a 6. § (1) bekezdés db)-dc) alpontjaiban meghatározott személyek kérelmére leltározni kell a kérelmező hagyatéki eljárásban való érdekeltiségét megalapozó vagyontárgyat.

(4) A hagyatékot leltározni kell akkor is, ha az örökösként érdekelt

a) öröklési érdeke veszélyeztetve van és

aa) méhmagzat,

ab) kiskorú,

ac) cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló nagykorú,

ad) ismeretlen helyen lévő személy,

ae) ügyeinek vitelében akadályozott természetes személy, vagy

b) csak a Magyar Állam.

(5) A hagyatékot akkor is leltározni kell, ha az örökhagyó végintézkedésével alapítvány létesítését rendelte. "

115. § (1) A hagyaték leltározása során a nem a közjegyző által hozott végzésekkel szembeni jogorvoslatra a közjegyző végzése elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a fellebbezést a jegyzőnél kell előterjeszteni,

b) a végzést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően - részben vagy egészben - a jegyző is megváltoztathatja, de ha a fellebbezésnek 3 napon belül nem, vagy nem egészben ad helyt, köteles azt haladéktalanul megküldeni a közjegyzőnek, aki - ha a fellebbezésben foglaltaknak 3 napon belül nem ad helyt - felterjeszti a bírósághoz.

(2) A fellebbezés elbírálása során a bíróság a közjegyző végzése elleni fellebbezés elbírálásának szabályai szerint jár el.

109. § (1) A hagyatéki eljárásban hozott

a) ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés,

b) teljes hatályú hagyatékátadó végzés,

c) ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását megállapító végzés,

d) a 89. § szerinti végzés,

e) az öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelem tárgyában hozott végzés,

f) az eljárási költséget megállapító és annak viselésére kötelező, valamint

g) a pénzbírságot kiszabó végzés ellen fellebbezésnek van helye.

(2) A közjegyző a biztosítási intézkedésről szóló végzést - a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően - részben vagy egészben maga is megváltoztathatja.

(3) A közjegyző az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelemre helyt adó végzését kérelemre vagy saját hatáskörben megváltoztatja vagy hatályon kívül helyezi, ha a 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 71. cikk (2) bekezdésében foglalt feltétel fennáll.

(4) A közjegyző a (3) bekezdésben meghatározott esetben az európai öröklési bizonyítvány hatályát - kérelemre - felfüggesztheti az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelemre helyt adó végzést megváltoztató vagy hatályon kívül helyező végzés meghozataláig.

110. § (1) A közjegyző hagyatéki eljárás során hozott egyéb végzései ellen - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - fellebbezésnek nincs helye.

(2) Fellebbezésnek van helye a hagyatéki eljárás során

1. a hagyatéki eljárás megindítása iránti kérelmet visszautasító és elutasító,

2. a helyszíni leltár felvétele iránti kérelmet visszautasító és elutasító,

3. a biztosítási intézkedés tárgyában hozott,

4. végrendeleti végrehajtó megbízatásának létrejöttét, létre nem jöttét, megszűnését megállapító vagy a megszűnés megállapítására irányuló kérelmet visszautasító és elutasító,

5. a végrendeleti végrehajtót az örökhagyó egyes rendelkezéseinek teljesítése alól felmentő, vagy a felmentésre irányuló kérelmet visszautasító és elutasító,

6. a hagyatéki eljárás felfüggesztése tárgyában hozott,

7. az egyezség jóváhagyása tárgyában hozott,

8. a hagyatéki eljárást megszüntető,

9. a hagyatéki eljárás megismétlése tárgyában hozott,

10. a tárgyalás tartása iránti kérelmet visszautasító,

11. az özvegyi jog megváltása tárgyában hozott,

12. a hagyatékátadási terhek és az öröklési illeték kifizetése céljából a hagyatéki vagyontárgy értékesítése, bírósági letétbe helyezett vagy közjegyzői letétbe vett készpénz és vagyontárgy birtokba vételének az ideiglenes hatályú hagyatékátadás esetén a hagyatékából való kifizetése engedélyezése tárgyában hozott,

13. a megismételt hagyatéki eljárás ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzése tárgyában hozott,

14. a leltárba felvett vagyona, vagyonrészre vagy vagyontárgyra az örökhagyó túlélő házastársa (volt házastársa) által házastársi vagyontöredék jogcímén, vagy az örökhagyót túlélő élettársa (volt élettársa) által az együttélés alatt keletkezett vagyontöredékből őt megillető részesedés jogcímén bejelentett igény tárgyában hozott,

15. a végintézkedéssel alapított bizalmi vagyontöredék jogviszony létrejötte tárgyában hozott,

16. a 75. § szerinti törvényes zálogjog létrejötte tárgyában hozott, valamint

17. a fellebbezést visszautasító

végzés ellen.

(2a) * Fellebbezésnek van helye

a) az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelem tárgyában hozott,

b) az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelemnek helyt adó végzés megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése tárgyában hozott,

c) az európai öröklési bizonyítvány hatályának felfüggesztése tárgyában hozott

végzés ellen.

(3) * A (2) bekezdésben és (2a) bekezdés c) pontjában foglalt fellebbezésnek a végzés végrehajtására halasztó hatálya nincs.

(4) Az eljárást befejező végzés elleni fellebbezésben kifogásolható a bizonyítási indítványt elutasító végzés.

111. § (1) Fellebbezéssel élhet az öröklésben érdekelt, és a rendelkezés reá vonatkozó része ellen az, akire a végzés rendelkezést tartalmaz.

(2) A közjegyző végzése ellen fellebbezéssel a gyámhatóság is élhet, ha az örökösként érdekelt

a) * méhmagzat, kiskorú vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy,

b) ismeretlen helyen levő személy vagy

c) ügyeinek vitelében egyébként akadályozott személy.

112. § * A fellebbezési jogról előzetesen lemondani nem lehet. A végzés közlése után sem mondhat le képviseltje nevében a fellebbezési jogról a természetes személy törvényes képviselője, valamint a gyám, az eseti gyám, az eseti és az ügygondnok.

113. § (1) * A közjegyző végzése a jogorvoslat szempontjából a bíróság által hozott végzéssel azonos hatályú.

(2) * A közjegyző végzése elleni fellebbezést a végzést hozó közjegyzőnél kell előterjeszteni és a törvényszékhez kell címezni.

(3) * A hagyaték átadása tárgyában hozott végzés ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

A törvényes öröklés általános rendje:

7:55. § [Leszármazók öröklése]

(1) Törvényes örökös első sorban az örökhagyó gyermeke.

(2) Több gyermek fejenként egyenlő részben örököl.

(3) Az öröklésből kiesett gyermek vagy távolabbi leszármazó helyén egymás közt egyenlő részekben a kiesett gyermekei örökölnék.

7:58. § [Házastárs öröklése leszármazó mellett]

(1) Az örökhagyó házastársát leszármazó örökös mellett megilleti

a) a holtig tartó haszonélvezeti jog az örökhagyóval közösen lakott lakáson és a hozzá tartozó berendezési és felszerelési tárgyakon; és

b) egy gyermekrészt a hagyaték többi részéből.

(2) A haszonélvezeti jog nem korlátozható, és a házastárssal szemben megváltása nem igényelhető.

7:60. § [Házastárs öröklése szülő mellett]

(1) Ha leszármazó nincs vagy nem örökölhet, az örökhagyó házastársa örököli az örökhagyóval közösen lakott lakást és a hozzá tartozó berendezési és felszerelési tárgyakat.

(2) Az (1) bekezdésben nem érintett hagyaték felét az örökhagyó házastársa örököli, másik felét az örökhagyó szülei örökölik fejenként egyenlő arányban. Az öröklésből kiesett szülő helyén a másik szülő és az örökhagyó házastársa örököl fejenként egyenlő arányban.

7:61. § [Házastárs egyedüli öröklése]

Ha leszármazó és szülő nincs vagy nem örökölhet, az örökhagyó házastársa egyedül örököl.

7:62. § [Házastárs kiesése a törvényes öröklésből]

(1) Nem örökölhet az örökhagyó házastársa, ha az öröklés megnyílásakor a házastársak között életközösség nem állott fenn, és az eset körülményeiből nyilvánvaló, hogy az életközösség visszaállítására nem volt kilátás.

(2) Az örökhagyó házastársának az öröklésből való kiesésére az hivatkozhat, aki a kiesés folytán maga örökölné, vagy a végintézkedéssel reá rótt kötelezettségtől vagy más teherrel mentesülne.

7:63. § [Szülő és a szülő leszármazójának öröklése]

(1) Ha leszármazó és házastárs nincs vagy nem örökölhet, az örökhagyó szülei örökölnék fejenként egyenlő részben.

(2) Az öröklésből kiesett szülő helyén ennek leszármazói örökölnék olyan módon, mint a gyermek helyén annak leszármazói.

(3) Ha a kiesett szülőnek leszármazója nincs vagy nem örökölhet, egyedül a másik szülő vagy annak leszármazói örökölnék.

7:64. § [Nagyszülő és a nagyszülő leszármazójának öröklése]

(1) Ha leszármazó, házastárs, szülő és szülőtől leszármazó nincs vagy nem örökölhet, törvényes örökösök egyenlő részekben az örökhagyó nagyszülei.

(2) Az öröklésből kiesett nagyszülő helyén ennek leszármazói örökölnék ugyanúgy, mint a kieső szülő helyén ennek leszármazói.

(3) Ha a kiesett nagyszülőnek leszármazója nincs vagy nem örökölhet, helyette nagyszülőpárja, ha ő is kiesett, helyette leszármazója örököl.

(4) Ha valamelyik nagyszülőpár kiesett, és helyükön leszármazó nincs vagy nem örökölhet, az egész hagyatékot a másik nagyszülőpár vagy az ő leszármazójuk örököli.

7:65. § [Dédszülő és a dédszülő leszármazójának öröklése]

(1) Ha nagyszülő és nagyszülőtől leszármazó nincs vagy nem örökölhet, törvényes örökösök fejenként egyenlő részekben az örökhagyó dédszülei.

(2) Az öröklésből kiesett dédszülő helyén ennek leszármazói örökölnék ugyanúgy, mint a kieső nagyszülő helyén ennek leszármazói.

(3) Ha a kiesett dédszülőnek leszármazója nincs vagy nem örökölhet, helyette dédszülőpárja, ha ő is kiesett, helyette leszármazója örököl.

(4) Ha valamelyik dédszülőpár kiesett, és helyükön leszármazó nincs vagy nem örökölhet, az egész hagyatékot fejenként egyenlő részekben a többi dédszülőpár örököli.

(5) A (4) bekezdés alapján öröklő valamelyik dédszülő kiesése esetén a (2) és a (3) bekezdésben foglalt szabályokat kell alkalmazni.

7:66. § [Távolabbi felmenők öröklése]

Ha dédszülő és dédszültől leszármazó nincs vagy nem örökölhet, törvényes örökösök fejenként egyenlő részekben az örökanyagó távolabbi felmenői.

7:67. § [Ági vagyron]

(1) Ha nem az örökanyagó leszármazója a törvényes örökös, az örökanyagóra valamelyik felmenőjéről öröklés vagy ajándékozás útján hárult vagyontárgy ági öröklés alá esik.

(2) Ági öröklésnek van helye testvértől vagy a testvér leszármazójától örökölt vagy ajándékba kapott vagyontárgyra, ha a vagyontárgyat a testvér vagy a testvér leszármazója az örökanyagóval közös felmenőjétől örökölte vagy ajándékba kapta.

(3) A vagyontárgy ági jellegét annak kell bizonyítania, aki azt ezen a címen örökölné.

7:68. § [Ági örökösök]

(1) A szülő örököli azokat a vagyontárgyakat, amelyek róla vagy felmenőjéről hárultak az örökanyagóra. A kieső szülő helyén az ő leszármazói örökölnék a törvényes öröklés általános szabályai szerint.

(2) Ha mind az ági vagyontárgy öröklésére jogosult szülő, mind annak leszármazója kiesett, a nagyszülő; ha ő is kiesett, az örökanyagó távolabbi felmenője örököli azt a vagyontárgyat, amely róla vagy felmenőjéről hárult az örökanyagóra.

(3) Ha ági örökös nincs, az ági vagyontárgy az örökanyagó egyéb vagyonával esik egy tekintet alá.

7:72. § [Az örökbecfogadott öröklése]

(1) Az örökbecfogadott - az örökbecfogadás fennállása alatt - az örökbecfogadó szülő és annak rokonai után az örökbecfogadó szülő vér szerinti leszármazójaként örököl.

(2) Az örökbecfogadás nem érinti az örökbecfogadott törvényes öröklési jogát vér szerinti rokonai után, ha az örökbecfogadás az örökbecfogadott egyeneságbeli felmenő rokona, testvére vagy egyeneságbeli felmenő rokonának más leszármazója által történt.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény

16.§ (1) bekezdése alapján „Mentes az öröklési illeték alól:

a) a tudományos, művészeti, oktatási, közművelődési, közjóléti célra juttatott örökség (hagyomány);

b) a lakástakarékpénztárakról szóló törvény szerinti lakás-előtakarékosági szerződés alapján történő vagyonszerzés;

c) az örökanyagó mostoha- és nevelt gyermeke, mostoha- és nevelőszülője által megszerzett örökrész tiszta értékéből 20 millió forint;

d) az egy örökösnek jutó ingóörökség 300 000 forint forgalmi értéket meg nem haladó része. Az értékhatár megállapításánál a más címen illetékmentes ingóságot, továbbá az örökanyagó gépjárművének, pótkocsijának értékét, ruházatát és a személyes használatra szolgáló szokásos mértékű vagyontárgyait figyelmen kívül kell hagyni;

e)-f)

g) a lakóház építésére alkalmas telektulajdonnak (tulajdoni hányadnak), valamint az ilyen ingatlanra vonatkozó vagyoni értékű jognak az öröklése, ha az örökös az örökölt ingatlanon a hagyaték jogerős átadásától számított 4 éven belül lakóházat épít, és a felépített lakóházban a lakás(ok) hasznos alapterülete eléri a településrendezési tervben meghatározott maximális beépíthetőség legalább 10%-át. Lakóház építési szándékáról az örökös legkésőbb az illetékfizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig nyilatkozhat az állami adóhatóságnál;

h) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír megszerzése;

i) az örökanyagó egyenes ági rokona (ideértve az örökbecfogadáson alapuló rokoni kapcsolatot is), valamint túlélő házastársa által megszerzett örökrész.,,